

לקח מהפרשה

'כולם אנשים ראשי בני ישראל המה' (יג' ג')

שנים עשר נציגים נבחרים למשימה, אחד מכל שבט. כולם חשובים ובני מעלה. הציפיה כי הם ימלאו את משימת הריגול באחריות ובהצלחה. עליהם להביא ידיעות אובייקטיביות אודות מה שראו עיניהם בארץ המובטחת.

בצאתם לדרך מדריך אותם משה :

"וראיתם את הארץ מה היא ואת העם היושב עליה, החזק הוא הרפה" (כלומר, איכות התושבים ועוצמתם), "המעט הוא אם רב" (מספר התושבים), "ומה הארץ אשר הוא יושב בה הטובה היא אם רעה" (איכות הארץ), "ומה הערים אשר הוא יושב בהנה הבמחנים אם במבצרים" (עובדה שתוכיח על אומץ לב וכוננות למלחמה), "ומה הארץ השמנה היא אם רזה, היש בה עץ אם אין" (איכות היבול), "והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ" (י"ג, י"ח-כ"א).

המרגלים מגיעים אל הארץ, בוחנים, עוקבים ומסיקים מסקנות.

מאורעות מסעירים מתרחשים בארץ בזמן שהותם. בכדי שלא יבחינו בהם תושבי הארץ, מעסיק אותם הקב"ה בהלוויות. מדי יום מתים אנשים רבים, מעל ומעבר למקובל, ויושבי הארץ עסוקים בקבורת מתייהם. אין להם פנאי להבחין במרגלים. נס! נס המלמד אותם שהבורא יסייע להם גם בעתיד לנחול את הארץ.

כששבים המרגלים לאחר שתרו את הארץ, הם בוחרים לגנות אותה דווקא בנקודה זו. הם מכנים אותה: "ארץ אוכלת יושביה". הם מספרים כי המוות מכה ביושבי הארץ, שכן במו עיניהם הם חזו בעשרות לוויית...

הם מחלישים את לב העם, מתארים את גבורתם של יושבי הארץ, ואת הקושי הגדול לכבוש אותה. באופן מודע הם פועלים מתוך מטרה ליצור התנגדות ציבורית לעליה ארצה.

רק יהושע בן נון וכלב בן יפונה, שאף הם היו בין המרגלים, מביעים דעה שונה ומבקשים מהעם לשמוע לקולו של משה רבנו המייצג את דבר ה': "עלה נעלה וירשנו אותה, כי יכול נוכל לה". הם מנסים לחזק את לב העם ולהחדיר בו אמונה ובטחון בצור ישראל.

מה עומד מאחורי ההבדלים בין עשרת המרגלים הטוענים: "לא נוכל לכבוש", לבין השניים הטוענים: "טובה הארץ מאד מאד, ויכול נוכל?" (במדבר י"ד, ז').

השוני הוא המבט! בנקודת המבט הפנימית, זו הטמונה בלבו של כל אחד ואחד, שם נעוץ הפתרון.

חז"ל מסבירים כי חטא המרגלים נבע מתוך נגיעה אישית. חשש פנימי ניקר בליבם כי כשיעלה העם לארץ ישראל, עלולים סדרי השלטון והמנהיגות להשתנות, והם עלולים לאבד את מעמדם הנוכחי.

ניתן להתבונן על העולם בעין טובה, ומאידך ניתן לראות את החסרונות בלבד, האדם רואה את אשר ברצונו לראות.

(מתוך פרשה ולקחה, מאתר ערכים ילחביף)

פינת ההלכה

מהלכות צליית הכבד: / המשך

- א: צריך לחתוך את הכבד או לנקב אותו לפני הצלייה כדי שיהיה לדם מקום לזוב מתוך הכבד בזמן הצלייה.
- ב: כבד של עוף שהוא חלוק לשנים, צריך לחתוך כל חלק ממנו בנפרד.
- ג: אין הבדל בהלכות צליית הכבד בין כבד של בהמה לכבד של עוף, או אפילו כבד של אווז מפוטם שצבעו לבן.
- ד: מי שבטעות בישל כבד שלא ניצלה על האש קודם לכן, אם בישל את הכבד לבדו, ולא בישל אתו דברים אחרים, הכבד מותר באכילה והכלים נאסרים בשימוש עד שיגעילו אותם.
- ה: אם בישל את הכבד עם ירקות ומוצרי מזון אחרים, הכבד מותר באכילה וכל המוצרים שהיו עם הכבד אתו בסיר אסורים באכילה. הסיר עצמו נאסר בשימוש וצריך הגעלה.
- ו: אם צלו כבד (מצונן) אחרי שעברו שלושה ימים או יותר מהשחיטה, אין לבשלו אחרי הצלייה.
- ז: אם הכבד היה קפוא מזמן השחיטה ועד הצלייה, מותר לבשל אותו אחרי הצלייה גם אם עברו יותר משלושה ימים.
- ח: צריך להפשיר את הכבד היטב לפני הצלייה, אין לצלות כבד קפוא.
- ט: צריך להקפיד שלא להשרות את הכבד בתוך מים 24 שעות רצופות.
- י: אם הכבד נשרה במים 24 שעות מותר לצלותו אך אי אפשר לבשלו אחרי הצלייה.
- יא: יש מחמירים ואוסרים את הכבד שנשרה במים 24 שעות אפילו בצליה.

חכמת חיים: (מהספר שימחליה)

כשאדם יורד לעמקם של דברים, הוא מגיע לפסגתם

בעיות קשב וריכוז – חלק ג'

בשבועיים האחרונים סקרנו את המאפיינים של ילדים עם בעיות קשב וריכוז ושל ילדים היפראקטיביים. איך מתמודדים?
 א: לא מתביישים בבעיה או בילד. זכרו אתם לא אשמים, מדובר בכשל נוירולוגי.
 ב: לא מתכחשים לבעיה! הקושי קיים, והתעלמות לא עוזרת, הפוך, היא מעצימה את הקושי של הילד ושלכם ההורים.
 ג: זכרו, אתם לא מתמודדים מול הילד, אתם מתמודדים יחד עם הילד. הקושי שלו הוא הקושי שלכם. עבדו בשיתוף פעולה, גלו סבלנות, תנו אהבה ללא תנאי, ראו את הטוב והחיובי שבו והרבו בחיזוקים חיוביים.
 ד: עבדו על הדימוי העצמי שלו. ילדים אלו סופגים בדרך כלל ביקורת יתר בגלל מצבם המיוחד בהשוואה לילדי אחרים, והם בעלי נטייה לדימוי עצמי נמוך. חיזוק הדימוי העצמי זה מפתח להצלחה בחיים. (המשך בשבוע הבא א"ה).
הצלחה ושבת שלום, שושנה.

"הקהל חוקה אחת יהיה לכם..."

(טו' טו)

בא להזהיר שכל הקהל יתנהג לפי מנהג אחד, ולא יתגודדו (יעשו אגודות אגודות), שכל אחד יבנה במה לעצמו, כמעשים בכל יום בעוונותינו הרבים. וכתב בעל 'אור מאיר' בשם המגיד ממזריץ' שמיום שהתחלקה מלכות בית דוד, אין לך מי שיאמר דבר בתורה או בעבודה שלא יהיה אחד חולק עליו. אבל כאשר יערה ה' רוח ממרום רועה אחד יהיה לכולנו ואז יהיה ה' אחד ושמו אחד.
 (קרבן העני)

סיפור לשבת

ההצלה הכפולה / קובי לוי

מוטי גולדשטיין ואיציק מידן, היו חברים מגן הילדים. גדלו באותו כפר, והלכו בצוותא לקטוף תפוזים וקלמנטינות. גדלו במושב, בצילה של ציונות בונה ולוחמת, ונקראים "מלח הארץ". הצבא אוהב את ה"פרחים" הללו ומגלגל אותם לקורסים הכי מובחרים, לסיירות, ולקורס טייס... יש בהם, מן חיוניות ומשמעת עצמית, שלא כל כך מצויה בילדי העיר המפונקים, שמעולם לא אחזו ביד טוריה או מקטפה, ולא בוססו ברפת בבוץ, כדי להכניס פרות עקשניות למכון החליבה.
 מוטי ואיציק התגייסו באותו יום, ועמדו בתור אחד אחרי השני בבקו"ם (בסיס קליטה ומיון). המספר האישי שלהם זהה, רק אצל מוטי הוא מסתיים בספרה 3, אצל איציק בספרה 4. שניהם התנדבו לאותה סיירת, הם היו יחד בטירונות, בקורס מכי"ם, וגם בקורס קצינים. ושניהם סיימו את הקורס בהצטיינות. הם נלחמו כתף בצד כתף, באותן חזיתות ובאותה חטיבה, ובנס, ניצלו פעם אחר פעם ממלאך המוות. באחד הקרבות בלבנון, ספג מוטי כדור בכף הרגל ואיבד דם רב. איציק זחל לעברו תוך אש צולבת וחסם את העורק. "אל תאבד את ההכרה. תסתכל אלי, זה אני איציק, אח שלך!!!" מוטי הביט בו במבט זוגי. בגופו נותר בקושי ליטר אחד של דם. שלושה שבועות נאבקו על חייו, ובחשדי שמיים הוא התעורר לחיים. חיים במתנה. בגיל 24, החליט רב סרן גולדשטיין, להשתחרר מהצבא. איציק מידן לעומתו, ראה בצבא אתגר וקריירה. בסופי שבוע ובחופשים, היו נפגשים ומעבירים חוויות. איציק סיפר על הקידום בצבא, ומוטי על ההצלחה בעסקים. בגיל 26 נישאו שניהם, באותו חודש. זה בתוך עשרת הימים הנוראים, וחברו אחרי סוכות. אל תשאלו איך ולמה, אבל מוטי גולדשטיין חזר בתשובה. סגן אלוף מידן לא ידע איך לאכול את זה. הכיפה השחורה והזקן הצפוף שטיפח לעצמו, נראו בעיניו של איציק, כמו חומות ענקיות שהוא לא רצה לחצות. הוא אמנם חש כלפיו חיבה חברית, אבל גם מחסומים מסוימים, והקשר ביניהם ניתק.
 עברו 20 שנה. מרדכי גולדשטיין גלש עם הגייפ ביום קיצי בוואדי בנגב. החברה שבראשה עמד, פיתחה מומחיות לאיתור מים במקומות צחיחים, והעברתם למרכז בצורה זולה ויעילה. אחרי שעה נסיעה בשולי הוואדי, נגלה לעיניו מחזה מזעזע. סמוך לדרך העפר ראה טרקטורון הפוך, וכמה עשרות מטרים ממנו השתרעה גופה של נער צעיר, שטוף דם. מוטי קפץ מן הגייפ, ניגש אל הצעיר, והשתמש בכל הידע המקצועי שלו מתקופת הצבא. הוא התחיל להנשים אותו, חבש את פצעיו, והזמין בפלאפון מסוק פינוי. המסוק הגיע תוך 10 דקות. הוא סייע לפרמדיק הצבאי להעלותו למסוק, וביקש להצטרף לפינוי. הגייפ שלו לא עניין אותו. חשוב היה לו שהילד הזה יחיה... הוא ישב ליד הנער, והחל לקרוא תהילים בהתרגשות, בעוד הרופא מבצע פעולות החייאה. הוא הרגיש, שהילד הזה מוכר לו... והחליט להישאר לידו עד שהרופאים יודיעו שאין לו סכנת חיים. המסוק נחת סמוך לבית החולים, והצוות הרפואי העביר מיד את הפצוע לחדר הניתוח.
 מוטי גולדשטיין רץ אחריהם. הוא הרים טלפון לרבנים, והתחנן להתפלל על הנער הצעיר שאינו יודע את שמו... בשתיים לפנות בוקר, אחרי 8 שעות ניתוח, יצא המנתח ואמר "הוא יחיה, מצבו קשה אבל יציב, אתה אבא שלו?". "לא", השיב מוטי, "אינני יודע מי אבא שלו, אני מצאתי אותו מרוסק בוואדי, אבל אני מרגיש שהוא כמו בן שלי... צריך לאתר את הוריו...".
 בארבע לפנות בוקר, הגיע תת אלוף יצחק מידן לבית החולים. הוא הבחין ביהודי עם זקן מתנענע, קורא תהילים ובוכה. מוטי? איציק? השניים נפלו זה על זה בחיבוק של חברות גברית. ומוטי שאל: "איציק מה אתה עושה כאן, במחלקה לטיפול נמרץ?"
 "אמרו לי שהבן שלי, רונן, בן ה-17, פצוע קשה ועבר כאן ניתוח 8 שעות..." "זכיתי להציל את חייו..." אמר מוטי ומחה דמעה עקשנית. "הגעתי לוואדי דקות ספורות אחרי התאונה". שני החברים ישבו קרוב, ומוטי ביקש מאיציק, "אנחנו מזרע אברהם יצחק ויעקב, והאומנות שלנו זו תפילה. נקרא פרקי תהילים וחזור איתי מילה במילה. לרפואת רונן בן יצחק ומרים... שיר למעלות אשא... אל ההרים". בבוקר נכנסו לבית הכנסת בבית החולים. איציק חשף את זרועו וביקש שמוטי יעזור לו להניח תפילין. במהלך התפילה נעצמו עיניו של איציק. והוא ראה את עצמו זוחל לעבר מוטי תחת מטר אש, שולף מכיס חולצתו תחבושת וחובש את רגלו המרוסקת. "אל תדאג מוטי - לחש לו - אל תאבד את ההכרה... זה אני איציק, אח שלך". וההשגחה העליונה גלגלה 23 שנים אחי"כ, שמוטי יציל ממוות את רונן, בנו של איציק. רונן שמע את הסיפור אחרי 36 יום, כשהתעורר מהתרדמת, וביקש להכיר את מוטי. השניים שוחחו שעות ארוכות על החיים והמוות ובעיקר על אמונה בצור עולמים. מוטי סיפר לרונן על חברותו הצמודה והטובה עם אבא שלו שהציל את חייו במהלך קרב קשה... בערב יום כיפור, התלווה רונן למוטי לתפלה בבית הכנסת כשהוא מגובס וישוב על כסא גלגלים. גם איציק החליט להתארח בחברת ידידו הוותיק, ומן היום הוא, עשו איציק ורונן את המהפך המתבקש מכל יהודי, "אבינו שבשמיים, החזירנו בתשובה שלמה לפניך..." והואדיות ענו כחד, אמן ואמן.